

slala raznih izdelkov iz litiga železa, peči, Kristusovo podobo na lesenim križu, i. t. d.; in slavne Cojzove fužine iz Bohinja razne šeleznine, ktera je clo po ptujih deželah visoko čislana.

Kakó je vender, de iz Teržiča, kteriga obertnost je bila ni davnej v Novicah po vrednosti in zaslugi povikšana, se clo nič na razstavi ne najde? Spodobilo bi se bilo, de bi Teržičani bili posebno veliko svojih izdelkov na Dunaj poslali! Iz Koroškiga se vidi sila veliko izdelkov iz železa, svinca, dalje žlahtne sukna slavne Morove fabrike, zerkala in nespredena svila. Iz Gorice so poslali dosti lepe svile predene in nepredene, usnja, mila in sladkorja; iz glasovitne fabrike v Ajdovšnji pavolne preje; iz Tersta razniga mila, sveč in remenarskih izdelkov. Iz slovenskiga Štajerja se vidijo lepi izdelki iz stekla; ena britka martra iz bronza; vinski cvet, rum in brinovec; žlahtne vina iz novih tert od presvitliga Nadvojvoda Ivana, i. t. d.

Obertniska razstava bo do 15. Maliserpana terpela. Tistim, ki so posebno lične in za tergovino važne dela poslali, se bodo zlate, sreberne in bronaste svetinje podelile, ali pa častna pohvala; k temu namenu je posebna c. k. komisija zložena, ki ima vse izdelke pretehtati in po zaslugi in pravici razsod višjemu mestu izročiti. Nadjamo se, de bodo mnoge zapreke obertne pridnosti, kakor slabe ceste; pomanjkanje tergovine, prepir in svaja med stanovniki v enih krajih, posebno pa neznanstvo, ki med prostim ljudstvom globoko tiči, in ki je korenina zlega, sečasoma zginile in se poravnati dale; upamo, de bo posebno tudi ta občinska razstava dobri sad prinesla, takó de se bodo čez 5 let v drugi razstavi očitni napredki pokazali. To je in mora biti resnična želja vsakiga, ki svojo domovino ljubi in jo v sercu nosi!

E. R.

Kerčmarji! bodite priljudni in postrežni.

(Opomba na kerčmarje (birte) po deželi).

Naša ljuba domovina, akoravno majhna, je vunder z tolikanj krasnimi in imenitnimi natórnimi rečmi obdarovana, de se zamore práv lahko z vsako drugo deželo meriti. Resnico teh besedi so že dostikrat mnogi imenitni ptujci, ki so našo deželo obiskali, spoznali in tudi očitno poterdili. Le škoda, de več ptujcov v naše lepe kraje ne zahaja, kar bi ne samo znanost in čast domovine še bolj povzdignilo, ampak tudi — kerčmarjem obilno dobičkov doneslo.

Z težkim sercam pa moramo reči, de slišimo popotnike práv pogostama z besedo in v pisanju tožiti, de so kerčme še clo po velikih cestah večidel slabe, premalo snažne in de niso kerčmarji prijazni, priljudni in postrežni, kakor bi imeli biti. Ta hudí razsodik ne zadene sploh vsih kerčmarjev po deželi, najdemo sèmtertje tudi marsiktere vse hvale vredne kerčme, ampak le tiste nemarneže, kteri so srovi in zarobljeni, in bolj za pastirje, ko za postrežbo ljudi vstvarjeni. Vémo, de se od vsaciga kerčmarja na deželi nemore tirjati, de bi nar žlahtnejí vino točil, ali slastne jedila napravljaj; ali pa de bi mogla kerčmarica olišpana in urna biti, ko fertavka, kakoršne se večidel v velikih mestih najdejo; to pa se more tirjati, de je stanica snažna in hišno orodje očišeno in vredeno, de sta kerčmar in kerčmarica z družino vred priljudna, zgovorna in postrežna. Železna cesta nam bo veliko ptujcov pri-

peljala, ki se bodo, naše lepe kraje ogledovaje, po deželi razkropili, torej je zadnji čas, de se tisti kerčmarji po deželi priljudnosti vadijo, kteri še ne vedó kaj de je prijaznost, gibčnost in postrežnost! Resnična prigodba, ki se je pred nekaj časam ne delječ od nas pripetila, bo moje besede še bolj poterdila, in pokazala, kakó gerda je nepriljudnost nekterih kerčmarjev.

Neki popotnik se pripelje z svojo ženo in svojimi otroci o poldan v neko gostilnico (kerčmo) na velki cesti, kjer je tudi pošta. Dve ženski ste, ko de bi bile nóre, po mostovžu sèmtertje ferkale, brez de bi jima mar bilo poprašati, kaj de popotniki želé. Ko imenovan popotnik vidi pri čem de je, popraša bližno ferkuljo, če bo dobil kaj kosila za-se in za svojo družino? „Njih pa že nimamo cajta pedinati“ — mu ena memo njega skakljaje ošabno pol po nemško pol po slovensko odgovori — „lih kar bo ajlbøgen tukej.“ Kaj je bilo našimu dragimu popotniku družiga storiti, kakor se od teh zarobljenih ljudi naprej podati in v drugi kerčmi kosila iskati. Tode tudi tukaj se mu ni boljši godila, ker tudi tukej ni bilo nič za kosilo pripravljéniga in ker se kerčmarici za drage denarje ni poljubilo, popotnikam kaki dve piški zaklati, od kterih jih je bilo polno dvoriše. Pri ti priči dojde neki drugi popotnik, kteri, ker vidi, de se tukej tudi za gotov denár nič ne dobí, jo urno naprej pobriše. — Lačni otroci pa prosijo neprenehama kosila, kosila! Kaj je tedaj našimu popotniku storiti? On vidi v bližni hiši, gostilnici nasproti, po mestno oblečeniga možá z prijaznim obrazam sedéti. „Sila kola lomi“, si misli, ter se pod okno prijazniga možá podá, kterimu svojo zadergo toži in ga poprosi, ali bi ne bilo mogoče pri njem kaj kosila saj za svoje otroke dobiti? Prijazni mož usliši prošnjo našiga popotnika in ukaže urno pod košatim drevesam na vertu kosilo napraviti, ktero je od urne kuharce kmalo napravljeno bilo in našim popotnikam práv dobro dišalo. Po dokončaním kosilu stopi praznično oblečen gostivnik k svojim gostam pod zeleno drevó na vert — in kdo — kaj mislite ljubi bravci! de je bil? Gospod fajmošter tega kraja so bili, ki so se popotnikov usmilili in jim dobriga kosila dali! Z hvaležnim sercam so popotniki po kosilu od častiljiviga gospoda fajmoštra slovó vzeli in se zadovoljni od ondod podali.

Prav serčno želimo, de bi se nikjer tacih prigodb ne slišalo več in de bi taki deželski kerčmarji vender enkrat razumeli, de je postrežljivost in perljudnost pri vsaki gostarii perva reč, in de si vsak kerčmar sam sebi škodje, če popotnikov prijazno ne sprejema in jim priljudno ne streže. Tudi tega jih moramo opomniti, de nej nikar ne mislijo, de le berači pèš hodijo; bogati gospodje in naravoslovci so dostikrat pešci, de zamorejo deželo bolj natanjko ogledovati. Kerčmar mora tedaj z vsakim človekam prijazin biti; če pa ni, se bodo gotovo ljudje tudi njegove hiše ogibali in po tem takim bo, akoravno ima polno klet vina, kmalo na suho prišel.

Kosta.

Hvaležnost visoko postavljeniga sina do svojih kmetiških staršev.

Kakó dalječ jo zamore tudi slovenskiga kmeta sin, bistriga uma in dobriga serca, pripeljati, vidimo nad gospodam Antonam Lavrinam, vitezam reda železniga venca, c. k. vladarskim posve-